

Jaarstukken 2024

Gemeente
Hengelo

5.2.5 Sport, cultuur & recreatie

Aanspreekpunt bestuurlijk

Wethouders Bruggink, Luttikholt en Gerrits

Aanspreekpunt ambtelijk

K. Webbink, J-P. Boutkan, J. Logtenberg en E. Van Spall

Welke belangrijke ontwikkelingen zagen we in 2024?

Gebied Accommodatie- en voorzieningen Plan

Vanuit de vastgestelde Sport- en Beweegvisie 2023-2033 is het proces om te komen tot een Gebied Accommodatie- en voorzieningen Plan (GAP) in 2024 opgestart. De raad is tijdens een Politieke Markt geïnformeerd en bevraagd over de thema's binnen deze opdracht. Het doel van het GAP is het realiseren van een toekomstbestendige infrastructuur voor sport, bewegen en spelen. We werken aan een stimulerende en uitdagende leef- en beweegomgeving voor inwoners, conform de ambities uit de Sport- en Beweegvisie 2023-2033.

Impact omgevingswet voor zwembaden

De nieuwe omgevingswet heeft verregaande impact op de exploitaties van zwembaden in Nederland en dus ook op het Twentebad. 2024 was het overgangsjaar om per 1 januari 2025 te voldoen aan veel nieuwe parameters voor de kwaliteit van badwater en binnenklimaat. Onderdelen van de technische installaties moesten hiervoor worden aangepast, anders ingeregeld en soms ook uitgebreid. De meest recent uitgevoerde (onafhankelijke) controle liet een positief beeld zien. De conclusie is ook dat er op onderdelen in 2025 nog zaken aangepakt moeten worden om ook in de zomer en in drukke schoolvakanties binnen de normen te blijven.

Toewerken naar een Omgevingsprogramma Kunst & Cultuur

Met de tussenrapportage Kunst- en Cultuurnota 2021-2024 en de daaraan gekoppelde Politieke Markt van 21 mei 2024, is de raad geïnformeerd over de voortgang van het huidige beleid. De tussenrapportage Kunst- en Cultuurnota 2021-2024 is in de begroting 2025-2028 met 2 jaar verlengd. Ondertussen zijn we op basis van een bestuurlijke opdracht gestart met het proces voor de ontwikkeling van een nieuw Omgevingsprogramma Kunst & Cultuur. Uw raad is hierover geïnformeerd.

Convenant Landsdeel Oost

Samen met de provincies Gelderland en Overijssel en gemeenten uit de bijbehorende cultuurregio's is het Convenant Landsdeel Oost ontwikkeld en, in bijzijn van de minister, ondertekend. Onderdeel hiervan is dat er regio-specifieke afspraken gemaakt zijn over talentontwikkeling, versterking van de culturele infrastructuur en verbreding en vernieuwing van het aanbod. Twente heeft daarnaast besloten om extra in te zetten op toegankelijkheid van aanbod en cultuureducatie.

Klimaatverandering

Ook in Hengelo krijgen we steeds meer te maken met de gevolgen van het veranderende klimaat. Na een aantal extreem droge zomers, was 2024 weer uitzonderlijk nat. Door klimaatverandering ontstaan meer pieken in neerslag en droogte en neemt de biodiversiteit af. Zo komen hevige regenbuien vaker voor, en tegelijkertijd wordt het droger en heter. Dit leidde in 2024 tot meer meldingen van bewoners over groen.

Om in de toekomst het wateroverlastrisico beperkt te houden moeten we de riolering en het stedelijk watersysteem hierop aanpassen. Hierbij zijn vooral grotere bovengrondse maatregelen nodig om het teveel aan water tijdelijk te bergen, zowel in groenstroken van de gemeente als op particulier terrein. Wij kiezen voor een duurzame aanpak en richten de openbare ruimte in met robuuste oplossingen om de hevige neerslag op te kunnen vangen. Extra groen en water in de openbare ruimte vermindert hittestress.

Relevante beleidsnota's

- Sport- en beweegvisie (2023-2033)
- Lokaal Sportakkoord 'Hengelo Inspireert' (2023-2026)
- [Kunst- en Cultuurnota Hengelo 2021-2024](#) (2021)
- Uitvoeringsprogramma BKV 2025-2026
- Collectieplan gemeentelijke kunstcollectie 2025-2029
- Accommodatiebeleid Sociaal en Vastgoedkaders (2021)
- Kadernota Spelen (2016)
- Lokaal Preventieakkoord (2022)
- Landelijke nota gezondheidsbeleid (2020-2024)
- [Beleidsnota Cultuurhistorisch Erfgoed 2014-2022](#)
- [Nota Vrijtijdseconomie 2011-2021](#)
- [Horecavisie](#) (2016)
- Vitale coalities (2008)
- [Nota Snippergroen](#) (2015)
- [Groenplan Hengelo](#) (2015)
- [Bomenverordening](#) (2018)
- [Een nieuwe focus op preventie](#) (2019)
- Nota Hondenvoorzieningen (2017)
- Klimaatadaptatiestrategie (2022)

Verbonden partijen

Gildebor/SWB Midden Twente

Gildebor draagt bij aan het programma door het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en sportaccommodaties.

Regionaal Bestuurlijk overleg Sport

Het regionaal Bestuurlijk Overleg Sport draagt bij aan het bevorderen van sporten en bewegen in de regio en het versterken van aanbod. Begin 2024 is de nieuwe 'Twentse visie op Sport en Bewegen 2024-2027' vastgesteld. Er is nadrukkelijk aandacht besteed aan de legacy van de Special Olympics Nationale Spelen, talentontwikkeling en ontwikkeling van aangepast sporten en wijze van samenwerking hierbinnen.

Recreatieschap Twente

Het recreatieschap draagt bij aan het programma door het beheer en onderhoud van de recreatieparken en het bevorderen van recreatie en toerisme.

Cultuurregio Twente

Cultuurregio Twente is een samenwerkingsverband tussen de kunst- en cultuursectoren in alle Twentse gemeenten. Het profiel van de Cultuurregio Twente 2021-2024 en het uitvoeringsprogramma 2023-2028 zijn door alle 14 Twentse gemeenten (colleges) vastgesteld.

Wat hebben we bereikt

5.1 Meer inwoners van Hengelo sporten, bewegen en/of spelen

5.1.1 In 2024 sporten, bewegen en spelen meer inwoners van Hengelo

Beleidsindicatoren	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Percentage volwassen Hengeloërs (>18 jaar) dat aangeeft één maal per week of vaker te sporten of intensief te bewegen (%)	Geen.	Geen ¹	50,4%
Percentage inwoners (18+) dat (zeer) tevreden is over speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar (%)	59,4%	60,0%	53,2%
Percentage inwoners (18+) dat (zeer) tevreden is over speelvoorzieningen voor jongeren tot 12-18 jaar (%)	36,0%	42,0%	22,2%
Percentage inwoners (18+) dat (zeer) tevreden is over de mogelijkheden voor volwassenen om te sporten en te bewegen in de openbare ruimte in Hengelo (%)	Nieuwe indicator en nieuwe bron m.i.v. 2025	Geen ²	Nieuwe indicator en nieuwe bron m.i.v. 2025

1 In 2024 zijn wij voor deze indicator overgestapt naar een andere bron. De streefwaarde die wij voor 2024 in de begroting hadden opgenomen, past daarom niet meer.

2 Idem.

5.2 Inwoners beleven kunst, cultuur en erfgoed in Hengelo

5.2.1 In 2024 waarderen inwoners en bezoekers het culturele aanbod en erfgoed in Hengelo hoger

Beleidsindicatoren	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Het rapportcijfer dat inwoners geven voor (de diversiteit van) het aanbod van culturele voorzieningen in Hengelo (cijfer 1-10)	7,2	7,2	7,1
Het rapportcijfer dat inwoners geven aan de kwaliteit van de culturele voorzieningen in Hengelo (cijfer 1-10)	7,3	7,2	7,3
Het rapportcijfer dat inwoners geven voor het behoud van het cultureel erfgoed van Hengelo, zoals monumenten (cijfer 1-10)	6,5	8,0	6,2

5.3 Hengelo is aantrekkelijker voor mens, plant en dier met meer en goed onderhouden openbaar groen

5.3.1 In 2024 zijn inwoners meer tevreden over de hoeveelheid en kwaliteit van openbaar groen in Hengelo.

Beleidsindicatoren	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling 'In mijn buurt is voldoende groen' (%)	69,7%	77,1%	71,1%
Percentage inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling 'Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden' (%)	61,3%	63,7%	55,2%
Percentage openbaar groen ten opzichte van de totale openbare ruimte (%)	50,9%	51,2%	50,9%

5.3.2 In 2024 kent Hengelo meer biodiversiteit in de openbare ruimte.

Beleidsindicatoren	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Oppervlakte ecologisch en extensief beheerde bermen en graslanden (hectare)	217	236	216

Wat hebben we daarvoor gedaan

5.1.1 In 2024 sporten, bewegen en spelen meer inwoners van Hengelo

- We zijn gestart met opvolging te geven aan vastgestelde sport- en beweegvisie, zoals de ontwikkeling van het GAP.
- Vanuit het Lokaal Sportakkoord Hengelo hebben wij nieuwe initiatieven gesubsidieerd. Voorbeelden hiervan zijn Code 65 op sportpark Slangenbeek en de beweegtuin in het Laurapark.
- Wij hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van nieuwe netwerken c.q. samenwerkingsplatforms als het Sport Netwerk Hengelo (vanuit verenigingen, voor alle sportaanbieders) en het Platform Ondernemers in Sport Hengelo (van en voor commerciële sportaanbieders).
- We hebben succesvol ingezet op de lobby om het NK Atletiek in 2025 en 2026 weer naar het FBK-stadion te halen.

- Wij hebben de gymzaal aan de Woolderesweg aangepast en daarmee een derde sportlocatie volledig toegankelijk gemaakt voor mindervaliden.
- De zitplaatsen in het FBK-stadion zijn vernieuwd en uitgebreid met nieuwe stoelen. De keuze voor de nieuwe stijl is voorgelegd aan, en medebepaald door, onze inwoners.
- We zijn gestart met een onderzoek naar de tarifiering van onze sportparken en sportaccommodaties. Hierbij wegen we zaken als kostprijsdekkendheid, betaalbaarheid en een efficiënt gebruik voor en door gebruikers.
- We zijn gestart met de uitwerking van het Gebied Accommodatie- en voorzieningen Plan (GAP).
- We hebben met de programmering van het Twentebad meer ruimte gegeven aan bezoekers die komen voor sport en gezondheid. De bezoekerscijfers laten voor zowel het sportgerichte- als recreatieve bezoek een positief effect zien.
- We hebben voorbereidingen getroffen voor aanpassingen in de programmering van het Twentebad, die moeten leiden tot meer maatschappelijk of financieel rendement.
- Wij hebben binnen de exploitatie van het Twentebad een nieuwe applicatie voor het beheer en onderhoud geïmplementeerd. Hiermee zijn we ons aan het voorbereiden op de strengere eisen voor de nieuwe risicoanalyse en het beheersplan dat met ingang van 2026 operationeel moet zijn.
- Samen met de veertien gemeenten van Twente is de nieuwe regionale sportvisie vastgesteld.
- We gaven uitvoering aan 2 moties die voortkwamen uit de motiemarkt van 2022. Zo is een basketbalveld aangelegd en een Calisthenics-toestel geplaatst aan de Alexanderstraat langs de BerflobEEK.
- De voorbereiding is gestart voor het uitvoeren van de motie: '2 inclusieve speelplekken met participatie'.
- In 2024 is een start gemaakt met de actualisatie van het speelbeleid. Er is een inventarisatie gemaakt van het huidige speelaanbod ten behoeve van het nog op te stellen programma Spelen. Met het programma Spelen haken we aan bij het GAP. Ook is een externe partij ingeschakeld voor de speelinspecties om zo de veiligheid te kunnen garanderen en te voldoen aan onze wettelijke verplichting.

5.2.1 Inwoners en bezoekers waarderen het culturele aanbod en erfgoed in Hengelo hoger

- Samen met de provincies Gelderland en Overijssel en gemeenten uit de bijbehorende cultuurregio's is het Convenant Landsdeel Oost ontwikkeld.
- We hebben samen met de Schouwburg Hengelo de uitbreiding van de hijsinstallatie in het gebouw gerealiseerd.
- Oyfo heeft samen met de Museumfabriek met 'Het verhaal van Twente' een aanvraag ingediend op de regeling Basisinfrastructuur (BIS) en deze gehonoreerd gekregen. Het programma heeft ten doel door middel van 'actieve participatie' en 'co-creatie 'Het Verhaal van Twente' te verrijken en te ontsluiten".
- Wij hebben de financiële situatie van Oyfo gemonitord. Ook in 2024 is er een tekort zichtbaar op de lopende exploitatie, vergelijkbaar met het tekort over 2023. Dit vraagt om een toekomstgerichte aanpak. Bij de Zomernota 2025-2029 komen we hier inhoudelijk en financieel op terug.
- We hebben Oyfo, in samenwerking met Armonia, gefaciliteerd om het project Maestro Hengelo uit voeren. Kinderen uit gezinnen met beperkte financiële mogelijkheden kunnen via het project gratis muzieklessen volgen als opmaat naar deelname in een jeugdorkest.
- Vanuit de samenwerking tussen Metropool, Studio15 en vrijwilligers is het Summer Square festival na jaren van afwezigheid in 2024 teruggekeerd met een nieuwe invulling.
- Samen met de cultuurregio Twente hebben we ingezet op het project Twenste maak- en broedplaatsen en Cross-Tic. Beide projecten richten zich op talentontwikkeling en jongerencultuur.
- Wij hebben de Cultuur met Kwaliteit-regeling (CMK)-regeling in 2024 vernieuwd voor de periode 2025-2028. Daarmee borgen we het aanbod van cultuureducatie binnen het onderwijs voor de komende jaren.
- Wij hebben de subsidieregelingen 'prijsvraag cultuur' en de 'projectsubsidie broedplaatsen' uitgewerkt en vast laten stellen. Deze regelingen komen voort uit het programma Talent (talentopgave).
- Wij hebben het besluit genomen om de locatie van het kunstpodium aan de Markt 8 in Hengelo te vestigen.
- Met het Uitvoeringsprogramma BKV 2025-2026 is het nieuwe atelierbeleid ontwikkeld en vastgesteld. Wij richten ons speciaal op het systeem van doorstroom van talent binnen het atelierbestand.
- Wij hebben een schenking van negen kunstwerken van kunstenaar Rinus Roelofs in ontvangst genomen. Deze staan opgesteld op het Stationsplein.
- De aanwijzingsprocedure voor de nieuwe zendlicentie lokale omroep heeft plaatsgevonden. Stichting Lokale Omroep Hengelo heeft de zendlicentie aangewezen gekregen tot en met 2029.
- Met de inzet van de cultuurmakelaar hebben we de culturele infrastructuur van Hengelo inzichtelijk gemaakt via kaarten.

5.3.1 Inwoners en bezoekers zijn meer tevreden over de hoeveelheid en kwaliteit van openbaar groen in Hengelo

- In 2020 is er voor vier jaar een bedrag van € 150.000 per jaar beschikbaar gesteld voor het vergroenen van de wijken. In 2020 is een start gemaakt met het project Van Grijs naar Groen in de wijken Woolde en Noord. Daarna zijn de wijken Slangenbeek, Wilderinkshoek, Groot Driene en de Hengelose Es opgestart. In 2024 is het project opgestart in de wijken Berflo Es en de Hasseler Es. Bij het vergroenen van de wijk krijgen de inwoners een belangrijke rol bij het bepalen waar en hoe de vergroening uitgevoerd wordt. Daartoe kunnen zij ideeën indienen die gezamenlijk worden uitgewerkt. In 2025 krijgt het project een doorstart in Beckum / Oele en in de Binnenstad.
- In 2024 deed Hengelo met succes mee aan het NK Tegelwippen. In totaal zijn er 86.520 tegels gewipt in onze gemeente. Daarmee eindigde Hengelo op de derde plaats in het klassement voor middelgrote gemeenten en werd Hengelo winnaar van de poule van 10 deelnemende Twentse gemeenten.
- De bestrijding van de eikenprocessierups was weer succesvol. Na een periode van ruim 2.000 meldingen in 2019 en 2020 is het aantal meldingen de afgelopen jaren sterk afgenomen en in 2023 en 2024 stabiel laag (116 en 120 meldingen). De combinatie van preventieve bestrijding met nematoden, curatieve bestrijding (wegzuigen), inzetten op het verhogen van biodiversiteit (o.a. extensiveren bermen) en goede communicatie richting bewoners hebben geleid tot een beheerbare en acceptabele situatie.
- Door het extreem natte (voor)jaar is er een recordaantal meldingen op 'groenonderhoud' binnen gekomen. Deze meldingen gingen onder andere over onkruid (op verhardingen en in beplanting) en over het maaien van gazons. Door de hevige neerslag groeide er erg veel onkruid en waren gazons in bepaalde perioden niet of nauwelijks te maaien.

5.3.2 Hengelo kent meer biodiversiteit in 2024

- Sinds april 2024 beschikt de gemeente Hengelo over een stadsecoloog (Zomernota 24-NB-5.7). Hij adviseert over ecologie binnen projecten, ruimtelijke ordening, natuurwetgeving, duurzaamheid en maaibeheer. Denk aan beoordeling van natuurtoetsen en begeleiding procedures, b.v. bij Campus Driene en Zonnepark Boeldershoek bij de Raad van State). Daarnaast behartigt de ecooloog in deze functie het intrinsieke belang van biodiversiteit en groen en worden contacten met groene organisaties versterkt. Zo is er onder andere een vleermuisexcursie met publiek georganiseerd. De stadsecoloog levert bovendien een bijdrage aan de nieuwe Nota Groen die in 2025 wordt afgerond. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2024 opgestart.
- Om duurzaamheidsdoelen te behalen ligt er een stevige isolatieopgave, die deels strijdig is met bescherming van beschermde vleermuizen. Daarom is in 2024 geld vrijgemaakt voor een Soortenmanagementplan (SMP) voor vleermuizen en vogels in Hengelo, zodat een gebiedsvergunning kan worden aangevraagd om de isolatieaanpak te versnellen. Inmiddels zijn de eerste acht compenserende vleermuis kasten gerealiseerd bij panden van Welbions, waardoor isolatiewerkzaamheden in de tussentijd door konden blijven gaan. De voorbereidingen voor het aanbesteden van het SMP zijn in 2024 gestart door de stadsecoloog.
- Het oppervlakte aan extensief en ecologisch beheerde graslanden bleef in 2024 achter ten opzichte van het begrote oppervlakte. Dit komt vooral door gewijzigde inzichten en veiligheidseisen. Zo wordt sinds 2024 langs paden, kavelgrenzen en wegen een strook van anderhalf meter weer intensief gemaaid, na klachten van bewoners over overhangend lang gras.
- In 2024 is door de stadsecoloog een start gemaakt met de evaluatie van het maaibeleid. In 2025 wordt de raad hier nader over geïnformeerd.

Wat zijn we blijven doen

Sport

- Wij hebben ons ingezet voor een laagdrempelig, optimaal en efficiënt gebruik van onze sportaccommodaties- en voorzieningen door verenigingen en inwoners.
- Met de inzet van combinatiefunctionarissen hebben we inwoners gestimuleerd om te sporten en bewegen. Dit doen we op scholen, in wijken en bij sport- en beweegaanbieders voor specifieke doelgroepen zoals jeugd, mensen in een kwetsbare positie en mensen met een beperking.
- Wij hebben sport- en beweegaanbieders ondersteund met subsidies, het gemeentelijk loket voor verenigingen en de kennis en inzet van combinatiefunctionarissen.

- We blijven ons richten op het realiseren van duurzame verbindingen tussen verenigingen, sport- en beweegaanbieders en onderwijs-, zorg- en welzijnsaanbieders. Sport functioneert als middel voor gezondheid en preventie van ondersteuning en zorg.
- Via het Lokaal Sport Akkoord Hengelo faciliteerden we diverse projecten en activiteiten voor doelgroepen.
- We hebben meerdere sportevenementen gefaciliteerd en georganiseerd om inwoners te inspireren om te gaan bewegen. De NK Atletiek, het Rotary Streetsoccer toernooi, de FBK Games en het FBK Urban Sports Festival zijn succesvolle voorbeelden.
- Wij hebben ingezet op initiatieven die bijdragen aan een beweegvriendelijke leefomgeving voor inwoners die aanzet tot sporten, bewegen en spelen.
- Hengelo Sport heeft ingezet op het 'basisaanbod sport' als onderdeel van het beweegaanbod van alle Hengelose basisscholen, waarbij met veel sportverenigingen wordt samengewerkt.
- Hengelo Sport zette bij zeven basisscholen vakleerkrachten in om kinderen motorisch beter te ontwikkelen en te zorgen voor kwalitatief goed bewegingsonderwijs.
- Wij hielden onze sportaccommodaties, in samenwerking met SWB/Gildebor, veilig, schoon en in goede staat van onderhoud, conform de eisen van NOC*NSF en de sportbonden. Het Twentebad heeft het keurmerk Veilig & Schoon behouden.
- We hebben gewerkt aan maatregelen om het Twentebad verder te verduurzamen en uiteindelijk volledig van het gas te kunnen laten gaan.
- Met het Twentebad boden we een kwalitatief hoog aanbod van zwemonderwijs, recreatie, sport en ontmoeting. Wij zetten in op een optimaal 'watergebruik' voor recreatie-, (top)sport- en zorgactiviteiten.
- Het Twentebad is blijven investeren om een aantrekkelijk leer- en werkbedrijf te zijn voor Hengelose scholieren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Cultuur

- Wij hebben de culturele kernvoorzieningen Oyfo, Metropool, Bibliotheek en Schouwburg Hengelo met subsidie ondersteund.
- Via subsidieregelingen hebben wij diverse culturele activiteiten op gebied van muziek, podiumkunsten, beeldende kunst, literatuur en media ondersteund.
- We hebben samen met Hengelo Promotie het bestaande kunst- en cultuuraanbod gepromoot en ondersteund, zodat meer inwoners het aanbod leerden kennen en daar gebruik van hebben kunnen maken. Een voorbeeld hiervan is het Hart van Zuid festival.
- We blijven inzetten op het versterken en verbinden van culturele organisaties. Dit doen we onder andere door het faciliteren van activiteiten en programma's als Cultuurwijs Hengelo, Week van de Amateurkunst en naschoolse cultuureducatie.
- We zijn de gemeentelijke kunstcollectie blijven beheren en onderhouden.
- De uitvoering van het programma van Studio15 is in 2024 gecontinueerd. Met als doel om talenten bij jongeren naar boven te halen en draagt bij aan de veerkracht, welzijn en gezondheid van jongeren. Alle jongeren en specifiek jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, jongeren in een sociaal isolement en jongeren uit aandachtswijken worden hiermee bereikt.
- Wij hebben de voortgang in het onderzoek naar toekomstscenario's voor Museum Hengelo gemonitord en hierover gesprekken gevoerd met het museum. Met het stichtingsbestuur zijn afspraken gemaakt over het vervolgproces. Hierover is per brief met u gecommuniceerd.
- We hebben de uitvoeringsregeling 'Versterking en Vernieuwing 2023-2024' uitgevoerd. De regeling is uitgevoerd met behulp van de Coronamiddelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld. De uitvoeringsregeling heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de instandhouding van vele amateurverenigingen en culturele organisaties. In 2024 zijn deze middelen voor het laatst beschikbaar geweest en is de uitvoeringsregeling afgerond.
- We hebben de uitvoeringsregeling Impuls Jongerencultuur uitgevoerd. De hieraan gekoppelde rijksregeling is verlengd t/m 2025.
- De cultuurmakelaar heeft vanuit Wijkkracht een bijdrage geleverd aan het verbinden van inwoners met het rijke cultuuraanbod van amateurverenigingen.
- We hebben de uitvoeringsregeling HEMO 2024 ter ondersteuning van maatschappelijke organisaties voor de in 2023 gemaakte hoge energielasten uitgevoerd.
- We hebben de extra middelen voor de uitvoering van de redactie van de lokale omroepfunctie wederom ingezet en beschikt via/aan Stichting Lokale Omroep Hengelo.

Openbaar groen en recreatie

- Vanaf 2020 is extra geld beschikbaar gesteld om te investeren in de vervanging van plantmaterialen, die het einde van hun levensduur hebben bereikt. Meer groen is een belangrijk thema. Behoud van bestaand groen is echter van minstens zo groot belang. Hier blijven we op inzetten.
- Gildebor bleef de stad onderhouden volgens de vastgestelde beeldkwaliteitsnormen.
- Wij zetten ons in voor een prettig woon- en leefklimaat in de stad. Wij zorgen voor voldoende, gevarieerd en goed onderhouden openbaar groen. Daarbij hielden wij rekening met de verschillende gebruiks- en natuurfuncties en met toekomstige klimaatontwikkelingen.
- In het voor- en in het najaar heeft er overleg plaatsgevonden met onze externe groenpartners tijdens de Groene Tafel. Het doel is om elkaar te informeren over actualiteiten op het gebied van groen in Hengelo. Ook delen wij kennis en informatie en werken we aan gezamenlijke groenprojecten en/of -activiteiten in Hengelo. De externe groenpartners hebben een adviserende rol bij zwaardere ingrepen in de hoofdgroenstructuur.
- Samen met onze externe groenpartners stimuleerden wij bewoners om tuinen groener te maken en te houden. We zijn hiervoor aangesloten bij de landelijke campagne van de Stichting Steenbreek. Ook doen we in 2025 weer mee aan het NK Tegelwippen.
- Wij zorgden voor uitdagende, veilige en goed onderhouden speel- en ontmoetingsplekken, afgestemd op de bevolkingssamenstelling in de wijken en buurten.
- Wij zorgden voor voldoende voorzieningen voor vrije beoefening van sport en spel in de openbare ruimte (de zogenoemde 12+ speelplekken), zoals trapvelden, tafeltennistafels en basketbalvoorzieningen.
- Vrij spel was overal waar dat veilig kon in de openbare ruimte toegestaan (informeel spelen).
- De kinderboerderij gaf bezoekers de mogelijkheid om te ontspannen, te recreëren en in contact te komen met dieren en planten.
- We hebben speelplekken vervangen en geüpgraded binnen de beperkte mogelijkheden als gevolg van onderbezetting (o.a. door ziekte).
- Met de invulling van de vacatureruimte beleidsadviseur openbare ruimte, zijn we gestart met de inhaalslag voor structurele vervanging. Daarbij rekening houdend met de actualisatie van het programma Spelen. Er wordt aangehaakt bij assetmanagement om het beheer en vervanging van ons speelareaal te optimaliseren.
- We subsidiëerden recreatieparken in regionaal verband.
- Wij bleven regionaal en landelijk afstemmen en verder samenwerken op het gebied van de aanpak van de eikenprocessierups.
- Wij bleven actief bijdragen aan de verbetering van de leefomstandigheden van bijen en andere bestuivende insecten, zoals onder andere afgesproken in het Bijenconvenant.
- Wij bleven streven naar meer biodiversiteit, o.a. door de overgang naar extensief en ecologisch beheer van bermen en graslanden en door variatie in de soortkeuze van bomen en beplantingen.
- Wij bleven maatregelen nemen om water langer vast te houden in het gebied, o.a. door afkoppelen, aanleg van wadi's en bergingsvijvers, meer ruimte voor de beken en het stimuleren van de vergroening van tuinen en groene daken.

Wat heeft het gekost

5 Sport, cultuur en recreatie	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 gewijzigd	Rekening 2024	Vershil
Baten	470	524	552	28
Lasten	681	789	829	-40
5.1 Sportbeleid en activering	-211	-265	-277	-12
Baten	5.077	5.718	6.383	665
Lasten	10.260	10.479	11.271	-792
5.2 Sportaccommodaties	-5.183	-4.761	-4.888	-127
Baten	2.009	2.166	2.169	3
Lasten	8.036	8.352	8.462	-110
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-6.027	-6.186	-6.293	-107
Baten	-	-	-	-
Lasten	445	437	427	10
5.4 Musea	-445	-437	-427	10
Baten	-	-	-	-
Lasten	510	460	462	-2
5.5 Cultureel erfgoed	-510	-460	-462	-2
Baten	145	78	78	-
Lasten	3.278	3.400	3.434	-34
5.6 Media	-3.133	-3.322	-3.356	-34
Baten	71	117	150	33
Lasten	8.284	8.619	8.116	503
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.213	-8.502	-7.966	536
Saldo 5 Sport, cultuur en recreatie	-23.722	-23.933	-23.669	264

Financiële toelichting

5.1 Sportbeleid en activering (€ 12.000 nadeel)

Dit taakveld kent geen noemenswaardige afwijkingen.

5.2 Sportaccommodaties (€ 127.000 nadeel)

- Twentebad: Het saldo Twentebad in 2024 ten opzichte van de begroting is € 7.000 nadelig, de inkomsten zijn € 451.000 hoger dan begroot en de uitgaven zijn € 458.000 hoger dan begroot. Het jaar 2024 was een goed jaar qua aantal bezoekers (zie ook 5.1.1), hierdoor hebben we een hogere omzet gerealiseerd (€ 191.000 voordeel). Hier tegenover staan ook hogere inkoopkosten voor de horeca (€ 131.000 nadeel) en hogere personeelslasten (€ 489.000), met name door een hoger ziekteverzuim, meer inzet voor schoonmaak en de implementatie van de Omgevingswet. Tegenover deze hogere lasten staat deels een hogere vergoeding (€ 260.000), vanuit onder andere de spuk sport btw en de inzet van medewerkers voor gymlessen op een aantal Hengelose basisscholen. Als laatste is het begrote bedrag voor gaslasten in de Zomernota 2024-2028 bijgesteld, dit is achteraf te hoog gebleken (€ 190.000 voordeel).
- Wij hebben voorbereidingskosten gemaakt ten behoeve van de huisvesting van de voetbalacademie. Deze voorbereidingskosten zijn niet opgenomen in de kredietaanvraag, die is gedaan in de Zomernota 2023-2027 (24-NB-5.4). In 2024 zorgt dit voor een incidenteel nadeel van € 166.000.
- De inkomsten vanuit de spuk sport btw zijn hoger dan begroot in verband met de afrekening van de spuk over het jaar 2023 (€ 147.000). Daarnaast zijn de inkomsten vanuit verhuur van sportaccommodaties hoger dan begroot (€ 51.000).
- Als laatste zijn de uitgaven met betrekking tot huur en onderhoud van sporthallen en sportzalen incidenteel hoger dan begroot (€ 141.000).

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (€ 107.000 nadeel)

Wij hebben in 2023 de regeling 'Versterking en Vernieuwing 2023-2024' vastgesteld. De instellingen mogen de toegekende middelen zowel in 2023 als in 2024 besteden. Om besteding in 2024 mogelijk te maken is het beschikbare budget van € 151.000 in de Jaarstukken 2023 overgeheveld naar 2024 via een storting in de reserve nog uit te voeren werken. In 2024 is verder uitvoering gegeven aan de regeling en is het volledige bedrag besteed.

Voor deze besteding van het bedrag is in 2024 per abuis geen budget opgenomen. Dit geldt eveneens voor de raming van de onttrekking uit de reserve. Door de onjuiste technische verwerking is een nadeel van € 151.000 ontstaan op programma 5. Hier tegenover staat een even groot voordeel in programma 9.

5.4 Musea (€ 10.000 voordeel)

Dit taakveld kent geen noemenswaardige afwijkingen.

5.5 Cultureel erfgoed (€ 2.000 nadeel)

Dit taakveld kent geen noemenswaardige afwijkingen.

5.6 Media (€ 34.000 nadeel)

Dit taakveld kent geen noemenswaardige afwijkingen.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (€ 536.000 voordeel)

Wij hebben op dit taakveld, met name door langdurige ziekte, moeilijk vervulbare vacatures en een verschuiving van werkzaamheden naar andere taakvelden een lagere personele inzet (€ 249.000).

Daarnaast hebben wij in de zomernota van 2024-2028 een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld aan het Recreatieschap voor de investering van beschoeiing bij het Rutbeek (24-FP-5.1). Aangezien deze bijdrage pas in 2025 wordt uitgekeerd, leidt dit tot een voordeel van € 194.000 in 2024. Wij stellen voor om deze bijdrage toe te voegen aan de reserve dekking kapitaallasten aangezien deze bijdrage geactiveerd moet worden conform regelgeving. Zie hiervoor het bestemmingsvoorstel.

Met de Zomernota 2023-2027 is ook besloten om gedurende 3 jaar een extra incidentele exploitatiesubsidie te verstrekken ten behoeve van de kinderboerderij (24-NB-5.5A). Stichting Erve Weusthag heeft in 2024 de exploitatie overgenomen van Gildebor. Het extra exploitatiebudget is niet benodigd geweest, omdat de overname kostenneutraal is verlopen. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 48.000.

Verder leiden de werkzaamheden m.b.t. groencompensatie tot een onttrekking uit de Reserve Compensatiefonds Bomenverordening van € 83.000. Dit is zichtbaar in programma 9. De overige verschillen bestaan uit afwijkingen onder de € 50.000.

Risico's

Sporten staat onder druk. Landelijke trends laten zien dat er minder gesport wordt door jeugdigen

We zijn gestart met opvolging te geven aan vastgestelde sport- en beweegvisie, zoals de ontwikkeling van het GAP. Daarnaast zijn er door het jaar heen divers initiatieven ontplooit en gesubsidieerd. Ook de combinatiefunctionarissen spelen een rol in het stimuleren van inwoners om te sporten en bewegen.

Een uitdaging is het draagvlak om te investeren in cultuur

Ook in 2024 zijn we blijven inzetten op het versterken en verbinden van culturele organisaties. Samen met Hengelo Promotie hebben we het bestaande kunst- en cultuuraanbod gepromoot. Ook hebben we diverse culturele activiteiten gesubsidieerd.